

Heby kommun

Beslut efter uppföljning för förskoleklass och grundskola

efter tillsyn i Tärnsjö F-6 skola
belägen i Heby kommun

Uppföljning av tillsyn i Tärnsjö F-6 skola

Skolinspektionen genomförde tillsyn av Heby kommun under hösten 2015. Skolinspektionen fattade den 21 september 2015 beslut efter tillsyn för Tärnsjö F-6 skola. Skolinspektionen har nu gjort en uppföljning av de brister som framkom i detta beslut. Uppföljningen bygger på en redovisning av vidtagna åtgärder som Heby kommun inkom med den 2 januari och den 15 januari 2016.

Sammanfattning av avhjälpna brister

Arbetsområde		Typ av ingripande
1. Undervisning och lärande		
	Undervisningen utgår från och omfattar målen i läroplanen och respektive kursplan.	Brist avhjälp
2. Extra anpassningar och särskilt stöd		
	Ansvariga på skolan utreder elevens behov av särskilt stöd skyndsamt, om det visar sig att det stöd som getts i form av extra anpassningar inte är tillräckligt för att eleven ska ha möjlighet att nå de kunskapskrav som minst ska uppnås. Detsamma gäller om det finns särskilda skäl att anta att sådana anpassningar inte skulle vara tillräckliga.	Brist avhjälp

Skolinspektionens avslutar tillsynen avseende de brister som har avhjälpes.

Skolinspektionens beslut

Vid uppföljning av tidigare beslut konstaterar Skolinspektionen att huvudmannen avhjälppt påtalade brister.

Avhjälppta brister i verksamheten

Undervisning och lärande

Skolan ska se till att den ordinarie undervisningen utgår från och genomförs på ett sådant sätt att den främjar elevernas möjligheter att nå de nationella målen och kunskapskraven. I detta ingår att läraren ger eleverna ett aktivt lärarstöd genom att exempelvis genomföra strukturerade lektioner, genomföra undervisningen utifrån tydliga mål och syften och ge eleverna tydliga beskrivningar och förklaringar. Vidare anpassar läraren undervisningen efter elevernas olika förkunskaper och intressen, och ger eleverna såväl stöd som stimulans och utmaningar. I detta arbete kan samråd med elevhälsan underlätta. Genom bland annat en varierad, stimulerande och utmanande undervisning, och genom konstruktiv återkoppling, stärker läraren elevernas vilja att lära. För att kunna individanpassa undervisningen och ge eleverna inflytande över denna är det centralt att läraren skaffar sig kunskap om elevernas olika behov och förutsättningar, liksom låter eleverna vara delaktiga i planeringen av undervisningen.

Bedömning av brist

Skolinspektionen konstaterade i tidigare beslut att Heby kommun inte uppfyllde författningskraven avseende att:

- Undervisningen utgår från och omfattar målen i läroplanen och respektive kursplan. (Lgr 11, 1. Skolans värdegrund och uppdrag, 2. Övergripande mål och riktlinjer, 3. Kursplaner)

Det har vid uppföljningen av tillsynen inte framkommit annat än att Heby kommun avhjälppt denna brist.

Motivering

Skolinspektionens tillsyn av Tärnsjö F-6 skola visade att det fanns en brist rörande arbetsområdet *Undervisning och lärande*. Heby kommun förelades att ge elever som behöver läsa ämnet svenska som andraspråk undervisning som utgår från och omfattar målen i läroplanen och ämnets kursplan. Tillsynen visade att det fanns elever i årskurs 1-6 som hade behov av undervisning i svenska som andraspråk, men att rektorn inte fattade beslut om sådan undervisning och att ingen undervisning i ämnet anordnades. Skolinspektionen bedömde därför att därmed uppfylldes inte heller författningarnas krav på att anpassa undervisningen till varje elevs förutsättningar eller att främja elevernas fortsatta

lärande. Undervisningen bedömdes därför, i detta avseende, inte utgå utifrån syftet i läroplanen.

Av Heby kommuns redovisning av vidtagna åtgärder framgår att huvudmannen nu har utarbetat rutiner för hur mottagande av nyanlända elever ska ske vid Tärnsjö F-6 skola. Dessa finns samlade i dokumentet "Arbetsplan för att ta emot nyanlända elever vid Harbo och Tärnsjö rektorsområde", som rektorn fastställt den 8 december 2015. Av arbetsplanen framgår att nyanlända elever ska läsa ämnet svenska som andraspråk och att beslut om detta ska fattas av rektorn. Vidare framgår av huvudmannens redovisade åtgärder att samtliga elever vid skolenheten som behöver läsa ämnet svenska som andraspråk också ges undervisning i detta. Slutligen framgår av redovisningen att huvudmannen vidtagit åtgärder för att se till att undervisningen genomförs av lärare med behörighet i ämnet. Detta har dels skett genom att lärare undervisar i de årskurser de har behörighet i, dels genom nyanställning av en lärare som påbörjat vidareutbildning syftande till behörighet att undervisa i ämnet i samtliga grundskolans årskurser.

Extra anpassningar och särskilt stöd

Skolans lärmiljöer måste anpassas så att de elever som riskerar att inte nå de kunskapskrav som minst ska uppnås får stöd i form av extra anpassningar eller särskilt stöd. Skolan ska utveckla metoder för att stimulera och stödja tills åtgärderna får effekt genom att situationen för den enskilda eleven eller en grupp elever förbättras.

När skolans arbetssätt och arbetsformer inte är tillräckliga för att möta elevens behov ska en analys genomföras av hur skolan kan anpassa lärmiljöerna eller undervisningens innehåll och genomförande. Skolans svårigheter att möta elevens behov kan framkomma till exempel i undervisningen, genom resultat på nationella prov eller genom uppgift från eleven och dess vårdnadshavare. Lärare och elevhälsa ska oftast samråda för att kunna avgöra lämpliga insatser. Eleven och vårdnadshavaren ska vara delaktiga i detta. Det kan också handla om att skolan behöver förbättra sitt arbete med att hjälpa en elev med att planera och strukturera sina studier, färdighetsträning, specialpedagogiska insatser under en kortare tid, särskilda hjälpmedel eller utrustning och digital teknik med anpassade programvaror eller mer långvariga insatser såsom studiehandleddning på modersmål eller regelbundna specialpedagogiska insatser såsom regelbunden kontakt med en speciallärare. Huvudregeln är att särskilt stöd ska ges i elevens ordinarie grupp om inte detta visats vara olämpligt utifrån elevens behov. Insatserna ska utvärderas och korrigeras om de inte haft avsedd effekt.

Bedömning av brist

Skolinspektionen konstaterade i tidigare beslut att Heby kommun inte uppfyllde författningskraven avseende att:

- Ansvariga på skolan utreder elevens behov av särskilt stöd skyndsamt, om det visar sig att det stöd som getts i form av extra anpassningar inte är tillräckligt för att eleven ska ha möjlighet att nå de kunskapskrav som minst ska uppnås. Detsamma gäller om det finns särskilda skäl att anta att sådana anpassningar inte skulle vara tillräckliga. (3 kap. 8 § skollagen)

Det har vid uppföljningen av tillsynen inte framkommit annat än att Heby kommun avhjälpit denna brist.

Motivering

Skolinspektionens tillsyn av Tärnsjö F-6 skola visade att det fanns en brist rörande arbetsområdet *Extra anpassningar och särskilt stöd*. Heby kommun förelades att *se till att skyndsamt utreda elevers behov av studiehundledning på modersmålet för de elever som befars vara i behov av detta för att nå de kunskapskrav som minst ska uppnås*. Tillsynen visade att det fanns nyanlända elever på skolenheten som hade svårt att kommunicera med sina lärare och som troligtvis behövde särskilt stöd i form av studiehundledning på modersmålet för att kunna tillgodogöra sig undervisningen och nå kunskapskraven. Tillsynen visade också att elevernas behov av särskilt stöd vare sig hade utretts eller tillgodosetts.

Heby kommun har redovisat att rutiner för att bedöma nyanlända elevers kunskaper i olika ämnen vid Tärnsjö F-6 skola utvecklats och införts. Dessa finns samlade i dokumentet "Arbetsplan för att ta emot nyanlända elever vid Harbo och Tärnsjö rektorsområde" som tidigare nämndes. Av rutinerna framgår bland annat hur nyanlända elevers kunskaper i olika ämnen ska bedömas och följas, liksom rektors övergripande ansvar för att kartlägga elevers kunskaper och förmågor i relation till de kunskapskrav som minst ska uppnås. Vidare framgår av rutinerna att skollagens bestämmelser om extra anpassningar och särskilt stöd även gäller nyanlända elever. Av arbetsplanen framgår sedan specifikt olika steg i skolenhetens rutiner för att se till att behovet av sådana extra anpassningar och särskilt stöd skyndsamt utreds och ges, liksom vem som har ansvar för att uppmärksamma, utreda och genomföra olika delar av rutinerna.

Beslut

2016-01-19

6 (6)

Dnr 43-2015:3919

Av huvudmannens redovisning av vidtagna åtgärder framgår också att en studiehandledare som talar svenska och arabiska anställts den 9 september 2015 och att elevers behov av studiehandledning kontinuerligt utvärderas på skolenheten i enlighet med rutinerna i planen. Huvudmannen uppger i sin redovisning att samtliga elever vid skolenheten som har behov av särskilt stöd i form av studiehandledning på modersmålet nu får detta. Av redovisningen framgår dock att det finns en elev som en gång i veckan har behov av extra anpassning i form av studiehandledning på modersmålet, men som ännu inte ges detta. Behovet uppstod i december 2015 och har, enligt huvudmannens redovisning, utretts och dokumenterats. Skolinspektionen förutsätter att de rutiner som fast-ställts i den arbetsplan som nämnts ovan gäller även denna elev och att åtgärder vidtas för att tillgodose behovet.

Skolinspektionen avslutar härmed tillsynen avseende de brister som bedöms som avhjälpna.

På Skolinspektionens vägnar

Maria Caryll
Beslutsfattare

Dan Porsfelt
Föredragande